

INSEMNAȚIUNEA

unor'u plante la strabunii nostri Romani.

(Finea.)

La Romani servea mirtul de semnul frumósietei. In serbatórea Venerei cunun'a de mirtu o au pórtatu strabunii nostri, cu cunun'a de mirtu in frumósietia mirele, si mirés'a, precum am dis mai susu có este in vigóre si astadi in unele parti ale Germaniei. In genere strabunii nostri cunun'a de mirtu porta si in alte serb'atori familiari, si de veselie. In serbatórele Eleusine pe preoti ei incunun'a cu cunun'a de mirtu, in serbatórele libertatei ambla in carre in frumósietate cu cununi de mirtu. — In serbatórea Helotia tinuta in onórea Europei o cununa de 20 de stinjeni porta in tóte partile intru solennitati diverse. Numai pe altariulu Zinei numit'e roman'a bon'a Dea, care grijea de semanaturi, nu era ertatu a pone mirtu, macar có alte flori de totu genulu ei immola, si santiea.

Phantasía lunei vechi encó si in iadu aflà locu plantei acesteia si se credea có sufletele martiriloru amorei se ascundu intre ramurile in eternu verditórelui mirtu.

La Romanii nostri intre semnele bucuriei rola cea de fronte o ducea in tóte solennitatile Laurulu, si servea de semnu alu gloriei, si alu victoriei. — Rom'a cu cunun'a de Lauru remunera Eroii sui, cartile report'átóre de vestea victoriei le infasia cu frondie de Lauru, ablegatii pórtá toiaagu de Lauru, si dopo scirea victoriei in Rom'a innaintea lui Iupiter, Zeului celui puternicu, poné o creang'a de Lauru. — Arare ori servea si in locul pazei, si alu repausului. — Zinele pazei, si ale indurarii le depinge cu cununa de Lauru. — Speciatim 'l tine Laurulu de semnul numelui gloriosu, si al famei, d'in caus'a acésta poetii ardea dopó o cunnutia de

Lauru. Zeulu si Domnulu Laurului se numea Apollo, presidele si capulu muselor. —

Laurulu o fost semnu alu nevinovatiei viéției junale, si alu dreptatei. — Aplicandul la csamine publice, si la oracle, — Antifone dice: có de vrea órecine se visédia ce sa se implinésca, atunci pute cunun'a de Lauru in capu. Si oraclu in beserica lui Delfin; Apollo, inante ce an inceput oraclele sale au mancat frondie de Lauru. C'and lua ardere, si sacrificiele sale, cà Zeii se le spuie secretele viitorului, atunci ardea cunun'a de Lauru, si decumva plesnea adeseori pe focu, éra semnu de fortuna, éro decumva ardea incetu, atunci sacrificatori 'si prevedea nenorocire si periclu amenintatoriu si in serb'atórile lui Mercur duce a mare róla cunun'a de Lauru. — In Rom'a in 15. Maiu, in care di furii si negotiatorii sacrificia, ca sei ajute Mercuru intru deprinderile sale, se aduna lungó fontána lui Mercuriu fiescari aducundu cu sine d'in negotiele sale, stropindule cu creang'a de Lauru incinsa in apa; se uda si pe sene ca se spele pecatele commisse in anul trecut, precum dice un poetu, asia se ruga atunci negotiatorii „spala de pe mine falsjurerile, crediefrangerile, si minciunile, d'ami dobinda si bucuria intrins'a; dice mai incolo poetul „Mercuriu zimbindu spre rogà acésta au cautat in josu aducundusi aminte de prunceniile sale, cand au furat boii lui Apollo. —

Cunun'a de Lauru o fost semnu al indresnirii, si alu libertatii; pe Zina libertatei o depinge incununata cu Lauru; iau insusit putere vindecátóre, credend có pe lóngó cetati mare influssu are mirosul plantei acestia in tinerea sanetatiei de morbu contagiosu. Credea in genere có de Lauru nu se atinge fulgerul. — Tiberiu frundie de lauru 'si punea pe capu de cóte ori éra vreme grea fulgerósa. De ceteru nu tot genulu de Lauru avea acésta onore; — có de vrea

se facea onóre la Imperati, atunci trebuia à aduce d'in insul'a Apollo parnassus. In pompojuramblari victorioase se aducea d'in insula Delfin rami de Lauru, numai d'in acei pomi cari nu fácea fructu, cóci Lauri nefructiferi éra mai crengurosi. In mare onóre éra si lauretele d'in jurul Spartei. —

Grecii antichi Lauru 'l nomea Dafne, precum 'l chiama si astadi, có dice poetul: có Dafne fiica zeului Peneus d'in Lauru sau rogat cótra Zeusu, cá de gonirile lui Apollo se se elibere, Apollo cu cunun'a acésta de Lauru se incununà. —

Dupó o alta mitologia Dafne a fost o nimfa „Zina“ din muntele Arcadie, in reporturi cu Diana; Dafne era inamoresata in Leucipu fiul Imperatului de Pisa, care avea adesse referelle amórose cu nimfa numita. — Diana in óstea sua ne suferind nici un reportu amórosu, pe tinerul lau omoritu, éro vérgur'a o au gonit: mai pe urma miserendui, care nevrend mai multu a trai o au stramutat in Lauru.

Strabunii nostri credea có decó lauru fluidu 'l vei frecà de cel solidu vá dà scinteie cá ocellulu frecat de cremine. — Cumcó áre putere aprinditóre, d'in mirosui cel delicat, si d'in aprinderitatea oleiului putem conchide. Lauru si generile lui tóte sunt mirositóre si oleiose precum, camforu, córtice, benzoe, si altele. —

Ros'a centifolia, ros'a de ograde, Amórolui sau lui Cupido o fost consecrata, có e tot vivace, si vesela. Ascuçit'a ei vérga lui Cupido amórolui, si aripile lui su facute d'in frundie de ros'a. Precum ros'a de multe ori emite sange d'in man'a attingetoriului, asié nici o Zeire nu causá mai do reróse simtiri in animile omenilor, de cat Zeul amórolui Cupido.

Dopo mitologia ros'a, d'in acel nectar, (beutur'a deiesc'a), esi áre originea, care s'a versat pe mas'a Zeilor fiind Cupido la prandiu la Zei. — D'in inceput ros'a o fost alba, dar fugind Venere spre ajutorintia lui Adonis, Venere intre Róse siau vatemat piciorul, si rósele de sangele Venerei sau inrositu cu color astfel in eternu duraveru.

Ros'a o fost semnul fromsétii. Poetii antichi si moderni, de cóte ori canta lucruri placute totdeuna memoriadie ros'a. Asia dice poetul: ros'a a vrut a fi Domna, decó Iupiter vrea a da Imperat florilor, ros'a ei fromsétia pamintului, lucéferul florilor, placerea amórolui, Zeilor, si omenilor delície. Gratiile cu rose, Zina tineretiei Hebe, si pocela-

riulu Zeilor Ganimedes cu rose se infromsétia si se incununu; si cand Aurora esi deschide portile ziorilor, atunci rosiatia de rose se incinge pe orizontul ceriului.

Mórtea grabnic'a o au insemnat cu rose, precum se ved in anticele mormintelor Romane, si ast'adi colorea rosei ei semnul mortiei. — In fine ros'a ei tipu secretelor, cunun'a de ros'a intre ostasi éra semnu ca se nu'si venda secretele, si se nu le descopere intre beuturi. In ospetarii era depicta ros'a ca semnul taciturnitatii se'si aduca aminte omul de officiu taciturnitatii, si de acolo vine si dicala acésta „sub rosa“ romanesce Ti sponu secretu, se taci. — Scriseiu in Spinusiu Ianuarius 15. 1853. V. Vancu.

ELEFANTELE INDICU.

(Natural-istoricu.)

Totu in aceeasi clase, si in acelasi Ordine cu Ipopotamulu (Fóia Nr. 2) se numera si soiurile Elefantilor, dintre cari aci vomu d'a o descriere mai ampla despre natur'a si insusirile unui soiú, adeca al Elefantelui indicu.

Elefantele indicu (*Elephas indicus* L. Asiatischer Elephant, Elefante indico) are — relative — urechi tare mici, frunte gropita, si la pitiórele de indereptu 4, pana'n 5 copite menunte; fildisi (cei 2 dinti esiti dinainte) mai mici ca Elefantele africanu, care din contra are capu mai rotundu, frunte boltita, urechi mari claupausate, si la pitiórele de indereptu numai 3 copite, éra fildisii lui ajungu la 6—8' in lungime, si apasa cate 30—40 de pondi unulu. Intre ambe soiurile se mai afla inca nesce varietati; degenerata asia din soiulu celui de intâiu e cunoscuta o varietate seu rasa, preste mesura mica.

Elefantele indicu traiesce in partile de catra média-resaritu (süd-ost) ale Asiei, preste insulele média-resaritene cele estinse ale Indiei orientali de diucolo, de aici numirea lui in limba germ. Elefantu asiaticu. Colorea pelei lui e sura intunecata, cate odata négra, uneori alba. Elefantii albi in India or. sunt forte pretiuiti, ba chiaru, dzeesce adorati, essornandu totodata curtile palatieloru celoru mai stralucite. Pelea pe trupu aspra, scortiosa cu pucinu peru acoperita. Capulu cumplitu; din osele capecinei se intindu nesce cellule lungi, care stan

in legatura cu flitu (botu, nasu in intiel: latu). Acesta e instrumentulu celu mai importante al Elefantelui, care lipsindu, pentru scurtimea grumazului, ponderositatea capului si lungimea fildisiloru, n'arfi in stare, ca se se pota nutri si adapa; ér flitulu i-sierbesce spre ambe aceste ocupatiuni afundu taietórie in essistintia viétfiei sale; cu acesta si trage densulu mancarea la gura, cu acesta suga apa, si o dimate pe gatu. Dar nu numai; ci cu acesta se servesce spre apararea sa, intocma ca si cu o arma, avendu atata putere intr'ensulu, incatu arborii îi scote din radecina, si îi arunca in susu.

In vervulu flitului se afla gauritiile nasali, dela cari se intinde un montu ca un degetu, si vertosu, cu care se folosesce la prinderea obiectelor mai menunte. Aceste gauritiile nasali, candu si le apropia de nescari obiecte late si ce e de scanduri si resuffla tare, numai de catu le radica in aeru. — Maselele su compuse din pâaturi olose, asiediate curmedisiu. Fildisii rotogoli, subtiinduse catra vervu, in capetu ascutiti, departati unulu de altulu, si la dealu incavaiaiti. In falca din diosu n'are dinti dinainte. — Pitioarele relative — destulu de lungi, gróse, la capetu botocanoése, si provideute cu nesce copite mici. Coda — asemine relative — nu tare lunga, si la vervu cevasi mai perosa. Naltimea animalelui e pan' la 14; ér lungimea pan' la 10 urme.

Elefantii petrecu prin paduri, formandu ciredi intregi, subt conducerea celoru mai betrani, in forma unui regimu patriarchale. Se nutrescu numai cu plante, dintre care mai placute le sunt seminarele, si dintr'aceste urezulu; de acea cercedia desu holdele de urezu, si deca le da mana, si nu voru fi din trensele alungati, causadia intrensele danne enorme. Se invatia a bé si beuture spirituose. Ajunghendu in apa innota forte bine, usioru si iute, ne impedecandui ponderositatea trupului loru celui cumplitu. Au o fire blanda, domola, paciuita; pana candu nu se sumutia, ér deca se vatama, si intarita, atunci si perdu campetel, se infuria, si devinu periculosi.

Cunca puterile intielesuali ale Elefantelui, atatu sunt de escellente, incatu pe dreptu se pote numi filosofulu animaliloru, e tuturoru naturalistiloru cunoscutu. Elu e seriosu, perceptoriu, si precugetoriu, percepe tota vorb'a, si totu sem-nulu datu de catra conducatoriulu seu, si implinesce

ori ce i-preda acest'a cu o punctualitate si patiintia admiravera. Possede mare putere intipuitoria, de acea visédia asia de viu ca canele, si are aceasi via aducere aminte pentru binefacerile, ori vata-marile primite. Ce din urmatoriele essemble destulu de chiaru se pote deduce.

Dupa cum ne enaréza Svetoniu: Imperatulul Domitianu voindu a face o solenitate festiva romaniloru, demandà ca se invetie nesce Elefanti la saltu — cea mai grea intreprindere pentru aceste animali tantave — socotindu ca prin acést'a va sterna mai tare curiositatea, si va nutri umorulu spectatoriloru. Maiestrulu de dansu se apucà, si deprinsa cativa Elefanti, in cei mai grei pasi si cele mai grele intorsaturi. Unulu dintr'ensii, carele in tempulu instructiunei fu atinsu de cateva ori, pentru ca nu fu destulu attentu la prelectiune, si smenti nescari pasi, — fú bagatu de séma cunca noptea la luna, tocma acei pasi, pentru cari mancase 2—3 plage i essercita singuru din indemnulu propriu; aduchendusi a minte ca se nu lu mai ajunga, cea ce o patise.

Un militariu indianu de cate ori si capetá soldulu seu, totdeauna intindea unui Elefante, ce se aflà liberu in societatea cu celalti, cate o portiune de aracu. Odata imbetanduse militariulu, si demitenduse la nesce escese urite, éra persecutatu de patrol'a militare, si cantatu spre arestare. Elu in cele din urma apuca fuga, in ciréd'a de Elefanti, unde se afla si amiculul seu, si ustenitu fiindu se culca si adorme. De graba se straduesce patrola in totu tipulu a si lu apropiá, caci recunoscatoriulu animale lu apera cu flitulul seu in tote partile. Dupa ce militariulu in demanetia urmatóre desmetecinduse, se trediesce, se infiora, vedinduse subt cumplitu animale jachendu, nesciindu cum a devenitu subt padia lui. Inse credintiosulu seu patronu adiendulu cu flitulul; si dragostindulu i-dá se pricepa, ca se afla in securitate, si ca se pote departa, deca voiesce, nevatamatu.

In Goa (posesiunea Portugaliloru in India de dincoco) se indebuescu Elefantii la edificarea nauiloru. — Intr'una de dile se apropia un caletoriu de riulu lenga care se edificá u naue, unde un teritoriu largu erá implutu cu lemne de lucru. Aci vediu elu cu mirare, cum unii dintre lucratóri cele mai mari si mai grele grindu la care se cercau cate 20 individe, spre a le poté misca din locu, le legau cu funea de flitulul unui Elefante, si acesta cu cea

mai mare usiurătate le tragea după sine, până la locul destinat, ne condusu de nimene, decatu numai antea ora; și deca în calea să da preste alte grîndi curmedisiu asiediate, atunci grînd'a trasa o radica de capetulu din nainte, ca se nu lovésca în cea de diosu. (Va urma.)

CALETORIA

pe arepile fantasiiei.

Omulu de 5—6 urme innaltu, sta catra diametrulu pamentului, ca 1 la 8,000,000. Déca între locuitorii sorelui și diametrulu acestuia sta aceeași proporțiune, atunci acei locuitori standu oblu în susu sunt de 40 de miliare innalti. Fiintie vietuitorie atatu de mari, se paru numai în imaginațiunea noastră a se allá, nici ne e scopulu a da locuitoriloru din sore o asia cumplita forma; dar' fiindca scimu ca se afla fiintie de milioane ori mai mici de catu noi, pentru ce nu s'ar poté allá fiintie cu cateva milioane mai mari de catu noi. De aceea se zugravimu icona inceputa mai incolo:

Se ne intipiuim cumca pamentulu a cadiutu pe sorele celu cu 1,400,000 mai mare de catu densulu. Locuitorii acestuia din tote anghiarile se indesue pe intrecute a vedé acestu fenomenu strordinariu, care la ei a causatu un cutremuru mare. Fiindu inse cá ei su cu $1\frac{1}{2}$ milionu mai mari de catu noi, de și cu anevoia — se urca totusi preste noulu loru munte. Marile, lacurile, și riurile nostre, care loru numai pana la glesne ajungu, inea le cam ingreuna urcarea. Intre locuitorii sorelui se afla de buna séma și scrutatori de ai naturei, carii nou'a massa — ce ei o numescu un meteoru mare — o cérca mai de aproape; fárema dintr'ensa, cu ciocanele loru cele de baia, bucati menunte precum sunt muntii: Montblanc, Cimboraso, Dolagiri, și alatura partile acestora constitutive cu trupulu sorelui. De pre pamentu se vede a lipsi pana aci verce fiintia vietuitoria. Se pléca mai tare ca se cerce mai de aproape surfacia pamentului, și pretutindenea vedu numai nesce pulbere galbena séu sura. Apuca a mana instrumentele optice: pe telescopu, microscopu, cu aceste dierescu pucina verdétia cum sunt mucedielle, care inse su padurile nostre cele grosnice de fagu, goronu și finicu, dar ei inea totu nu potu distinge osebitele soiuri de arbori. În urma cu microscopulu de idrogenu și ossigenu; observa și fiintiele vietuitorie. Aci li se deschide loru

acum o lume noua, pana acum nici suspicata. Vedu cetatile nostre, turnurile basericeloru, palatiile nostre, ne vedu la urma și pre noi. Fiindca după relatiunea spatiului, e alta și relatiunea tempului, cateva dile, carii scrutatorii naturei din sore le au petrecutu întru scrutarea masei pamentului, în privinti'a locuitoriloru de pre pamentu, facu cativa seculi. — Într'un spatiu pe care pitiorulu unui locuitoriu din sore lu acopere de trei ori, se nasce un murmuru infricosiatu; se incepe o batalia crancenă; cu un al doile Napoleone se lupta 10 regi. Preste ei se radica o cétia subtire (fumulu pulberei de pusca). Déca scrutatorii se pleca cevasi mai diosu, andu și unu sunetu murmuratoriu (sunetulu tunuriloru). — Unu naturalistu devine pan' la aceea naiva idea, cumca menuntele zoofite*) acum de curundu descoperite, ar fi chiaru fiintie intielesuali — și după aceea ride una mare. — Macar aceste zoofite nunumai pamentulu, ci și sorele l'au mesuratu; au aflatu calea planetiloru și cometiloru, cunosculegile după care se'nverte orologiulu séu machin'a lumii. (Dupa Hétlap.)

*) Diumatate animali, diumatate plante, precum polipii, coralele s. a.

CUGETARI.

Toti ómenii sunt frati

— Amative unii pre altii

— Nu faceti ce nu vreti se vi se faca.

Evangeliiulu.

Aceste trei din urma principie le aflamu la Indiani, la Sinesi, la Arabi, cu o vorba, ori unde este associatiune. — Ele au asociatu pre ómenii aceluasi globu. — Ele stergu servitutea și frangu spata cuceritoriloru. Pentru spata, éca ca pere stupid'a gloria ce se culegea din sánge, dara pentru dulcele cuventu se prepara formosulu și cu adevveratu gloriosulu triumfu: triumfulu de a invetiá pre ómeni *practic'a fraternitatii.*

Indreptare.

În Nr. tr. col. I, seri'a 23, în locu de: pe, citește de-angerulu; seri'a 25, în locu de vésululu, cit. véselu. —

MANIFESTĂCIUNII DE BĂRBĂRIE

la re'ntorb'cher'ea principelui GRIGORIE A. GIKA d'z'ny' restav'rar'ea s'ny't'z'd'i.

Кътъ аморе пътреште, къгъ респектѣ портъ дн пентвлѣ съ адеврѣтвлѣ патриотѣ дн принципѣтвлѣ Молдавіеі кътрѣ Domnitor'z'z' съ д'актм; ші еаръши къ кътъ къдъръ ші аморе п'ринтеаскъ. дмврѣдошѣзъ Принципеле Молдавіеі не credin'чoш'и с'ы свѣш'и, nemik'z' поге маі vine dokz'menta декътѣ дмврѣмѣтателе manifestăciunii, каре с'аѣ desc'z'z'vrat'z' къ okac'z'nea рестаторіеі с'ny't'z'd'i' принципелѣ Молдавіеі Grigorie A. Gika, ші къ реанв'кареа фрѣнелорѣ гверн'р'иі ц'рѣі Сале дѣпъ зпѣ repaz'c'z' fataz'z' — алѣ коптрасеі — боле дн зрта зпорѣ с'ny't'z'd'i'. — Fidelitatea ачешта дмврѣмѣтатъ се vede ф'орте vine din актеле че ні ле а-дѣче Gazeta de Moldavia дн Nr. 24 а. к. каре, ка nemte dokz'mente адеврѣт'орѣ де патриотѣтвлѣ Принципелѣ ші simpatia ромѣнлорѣ Moldoveni кътрѣ дн съ Domnitor'z', не сокотеала исторіеі ле днп'рт'z'ш'иш' ачі днп'рт'z'ш'иш' *) :

NOI GRIGORIE ALEXANDRU GIKA BV.,

Domn'z' ц'рѣі Moldovei.

Кътрѣ Сфатзл Nostr'z' Administrativ Estr'ordinar.

Дѣпъ зп рѣгаз де кътева с'ny't'z'd'i' пентрѣ а Ne odihni де невосителе ші некрѣмателе остепеле, днп'рт'z'nd'z'ne дн капитал ші трезиле статзлѣ черѣнд де ла Noi реднчепереа днделетн'ч'ирлор овѣчавите, Noi vestim Сфатзлѣ Administrativ estr'ordinar, къ контенінд днп'рт'z'н'ч'иреа че prin офісѣла къ Nr. 5 'iam фост дат, апоі атѣт Сфатзл кът ші осѣв'д'иіи шѣф' де Departamente с'ы айзъ де актм а Ne рефера дн причинеле че се атиг де атрив'д'иіле Noastre, дѣпъ зртагеа пѣзигъ дн фие каре рат ал слѣжкѣі пѣвліче, ші prin зртагеа аштенп'гът де ла Сфатзл estr'ordinar лѣтврѣре де лѣкрѣрїле че аѣ пайп'тат дн времеа днделетн'ч'ирлор сале ла днсѣрч'ип'рїле пѣсе асѣп'р'їі prin Офисл Nostr'z', прекут а Ne днф'з'ц'ош'а ші лїетеле ачелор причині иѣстрате, че ат'рна де ла але Noastre дѣелет'р'їі.

(Сѣвекрїс) Grigorie A. Gika BV.

Секретарїзл де Стат.

Nr. 6 Секциеа а II. Дн 22. Мартїѣ 1853.

*) Vezi ші corespondinza din Iam' Nr. Gazetei 27 ші чеа долїосѣ алѣ 10, рѣвр. Iam'їі. P.

De кътева зїле се рѣсп'ndice азїреа деспре недп'рт'z'їета днп'рт'z'наре а днп'л'дїмеі Сале дн Iam'їі, каре с'аѣ ші реалїсат сѣмѣтѣа трекзѣ спре сѣрѣ. Аша прекут локвїторїі капїталїеі аѣ фост simpatizat къ пѣтїмїреа с'ny't'z'd'eі дн. Сале, де асеменеа тоцї с'аѣ грѣвїг дн ачешта зї аї da o vie шѣрт'z'рїе де вѣкрїе, де иѣврїе ші рѣспект.

Дрент каре, дндатѣ дѣпъ амеазѣ-зї аѣ днчеп'zt а конкв'рїе массе де недестрїї, де кълѣредї шї де грѣсрї спре варїера Пѣкрарїї, не знде дн. Са аеа с'ы інтре де ла Хѣрн'ш'ш'н'гї, еар зп пѣтвр алес де чеї днтѣ воїерї с'аѣ днп'ntїт пѣлѣ ла Лїац-канї. Де аколо, копцрат шї де зп стол пѣтерос де сѣтенї кълѣредї, че аѣ pretendat аї акомпанїа дн локл жандармерїеі, кареа къ адмїнїстраторѣл днп'рт'z'лѣ пѣшеа днп'ntе, дн. Са аѣ cosit ла варїерѣ ла 5 оаре. Аїче се пареаѣ адѣмїдї тоцї локвїторїі капїталїеі, днкѣт Domnitor'z' аеа не цїос аѣ пѣтѣт ацїпце ла локалзл znde тѣдзларїї Сфатзлѣ Estr'ordinar, Precedenții шї тѣдзларїї Divan'рїлор, репрезентанцїї Сфатзлѣ мѣнїчїнал, шї аї деосѣвїтелор корпорациї аѣ депѣс дн. С. трївѣтзл зрѣрѣі шї ал вѣкрїеі пентрѣ а Са ферїчїтѣ днсѣп'т'ошаре шї днп'рт'z'наре дн mez'z'la credin'ч'oш'їлор с'ы свѣш'и; дн карїї, фїекаре воѣа с'ы депѣїе къте зп семн ал вѣкрїеі сале. Дамеле адзнате аѣ про-сф'орат дн. С. вѣкетрїї де флорї шї о зраге поетїкѣ, еар карета де парадѣ, дн каре дн. Са аеа с'ы се сѣїе, фѣ пресѣратѣ не дн пѣвїтвр шї не днп афарѣ де о плоаїе де флорї, не кънд стрїгрїле чеде ентзїацїче де Бра! асѣрзеаѣ armonїїле мѣ-зїчеі, а къреїа ехо дн депѣртаре се рѣсп'ndea дн сѣпегл чеа солелел ал влопотелор бесерїчїлор. Де аїче пропѣшїт шї де шѣф'зл Полїціеі шї ачел ал Мѣнїчїналїтѣдеі, де зп кортеж де жандармїї, де зп недотон де лѣнчїерї шї де мѣлцї кълѣредї четѣ-данї, дн mez'z'la зпшї спалїр де оаменї дншїрацїї, пѣлѣ ла кърте, дн карїї не алокзреа зпшї се а-шезаѣ кїар не аконеремїнтете каселор, дн. Са днп'г'о неконтенїтѣ демонстрацїе шї днп'рт'z'рїле дамелор, каре днп валкоане шї фєрестре де тане-сарї стоаїте дн пресѣраѣ къ флорї, cosind ла ре-спїнтенеа Академіеі, деспре о парте с'аѣ зрат де хорзл жѣпелор сколѣрїде, еар деспре алта де кор-пѣл елевїлор, дн карїї зпшї зраѣ къ: Сѣ грѣїеа-скїї Прінцзл Grigorie Gika, еар алцїї къ къзпшї де флорї шї къ днскрїсе гратзлациї.

Ацїпг'нд ла кърте, дн. Са аѣ черчетат оас-теа, аѣ прїїмїт рапортрїле, шї днкъп'ц'рат де де-монстрацїїле де вѣкрїе че се пѣреаѣ а пѣ маї дн-

чета, Domnitorul, descărduț de світъ ши де кър-
тениі сѣу, de попор с'аѣ kondac дн апартаментеле
палателѣ, unde oie cine се дндеса съ зрезе, съ
vadъ de aproape pe Prințul ши днпрезвѣ къ съ-
рѣтареа, съ'и vde тѣла къ лакрѣтѣ де възкріе.

Пе кѣнд треі vande де тѣснѣвъ рѣснѣаѣ дн
ниацѣ имѣя націонал ши кѣптече Молдовене, пе-
интентат с'аѣ импровизат о лѣминаціе, че аѣ prodac
о vie лѣкоаре де възкріе дн ачаеастъ сѣрѣ мето-
равилѣ асѣпра капіталиеі, каре пѣлѣ тѣрзіѣ с'аѣ
черчетат де превѣльторѣ.

A doua zi дн тоате весерічїле капіталиеі с'аѣ
кѣптат Те-Дезѣ днтрѣ тѣлѣтѣмїре де ферічїта дн-
сѣлѣтошаре ши днтерпаре а Дн. Сале. Дѣпѣ
сѣпта. Мігѣрїе, Дѣлѣдїмеа Са аѣ прїїміт пе дн-
лѣтѣл клерѣ къ Преосѣндїтѣл Мітрополїт дн фрѣнте,
дѣпѣ ачееа пе фокнціонарї ши пе воїерї, еар ла 1
оарѣ DD. Консѣлї, презентарѣ Дн. Сале, але лор
фелїчїтѣрї.

Prezind din inimѣ астѣ позѣ манифестаціе де
їзвїре дн партеа тѣтѣрор трептелор де компатрї-
оуї, Дн. Са аѣ vınevoїт а адреса офїсѣл зрѣлтор,
кѣтрѣ Департаментѣл дн Нѣзвїтрѣ, спре а еспїма
пѣлїкѣлѣ дн партеа Дн. Сале, рекушошїнда чеа
маї деплїнѣ.

Офїсѣл Домнеспѣѣ.

„La прїлежѣл редїтѣрѣеї Ноастре дн капїта-
ліе, дѣпѣ зп рѣгаз де кѣтѣва сѣлѣтѣтѣнї, Ної ам
прївїт къ дндестѣлѣ драгосте ши тѣлѣтѣмїре сѣр-
гѣїнда їзвїдїлор Ноштрї орѣшенї де а пѣші дн-
їнтеа Ноастрѣ спре днтѣлїнїаре ши а Не дн-
тѣрѣшї къ аклатаціе де възкрїе пѣлѣ ла Палатѣл
residenціеї Ноастре. Ачаеастъ мїшкаре, їсворѣтѣ
дн inimї кѣрате, Не дндѣамїлѣ а фаче дн партеа
Ноастрѣ тѣдѣлѣрїлор Сѣатѣлѣї орѣшенеспѣ дн
парте ши дн генерал тѣтѣрор орѣшенїлор а Ноа-
стрѣ тѣлѣтѣмїре, къ днкредїндѣрї де драгостеа
чеа маї vie че Am сїндїт ши Vom сїндї totdeauna
пентрѣ понорѣл днкредїндат кѣрѣтѣрїеї Ноастре,
фїїнд пѣтрѣнс де аdevѣрѣл, къ прїїнда овшїеї
кїамѣ пѣрѣреа ажѣторѣл ши vıne-кѣвѣтѣгареа челѣї
Дналт, ши дарѣ Департаментѣл дн Нѣзвїтрѣ есте
днсѣрчїнат а фаче тѣдѣлѣрїлор Сѣатѣлѣї орѣ-
шенеспѣ ши прїн ел овшїтїмеї капїталиеї кѣпоскѣтѣ,
пѣрїятѣшїле Ноастре сїндїрї ши vınavoїндѣ.“

Дѣлѣдїмеї Сале
DOMNITORUL STĂPĂNITORIL
GRIGORIE ALEXANDRUL GICA VOIBODUL.

Б р а р е . *)

Прїїмеште астѣлї дн inimї кѣрате
Респектѣ ши їзвїреа че ле-аї мерїтатѣ,
Фїї пѣтрѣнс ши крѣде, къ де ши департе,
Дн сѣлѣтѣл пострѣ аї фостѣ пе 'пчетатѣ.
Не Те 'нгрїкї Doamne de орї че 'пѣтѣлїаре
Кѣ оарвеле патїмї де сїне-аѣ перїтѣ,
Ши п'аѣ фѣкѣтѣ алта, де кѣт ка знѣ Соаре,
Сѣ ешї дїнтре пѣорї ши маї стрѣлѣчїтѣ.

Dorita'dї фїїндѣ пре тоуї пе 'пвїеазѣ,
Ши попорѣдї есте прїн сїндїрї сѣлѣсѣ,
Кѣнд vїртѣтеа сакрѣ пе тронѣ лѣмїнеазѣ
Дї дѣ ши пѣтереа че vıne де сѣсѣ.

Новїлѣл тѣ сѣлѣтѣ ши фаптеле Тале
Не асїгѣреазѣ сѣпїнѣ вїїторїї :
Мерѣї дар къ тѣрїе пе-ата дреапѣтѣ кале,
Advındѣл крѣдїндѣ ши кѣпшї де флорї.

Iamїї 1853, Марѣїї 21.

Тїл. дн Тїморѣвїеа Бѣлѣтѣлѣї Романѣ.

ИСТРѣКЦІИ ПЕНТРѣ ИСТИТѣТОРІИ ПРИМАРІ.

(Капїт.)

Тїтѣлѣ V.

Деспре дїсчїпїлїнѣ.

XX.

Дн фїекаре зї ла днченѣтѣл класѣлѣї, монї-
торїї вор фаче апелѣ номїналѣ; кѣнд сколарї че
аѣ лїпсїтѣ се вор днфѣдїша, лї се ва чере днкре-
дїндаре дн скрїсѣ дн партеа пѣрїндїлор, къ лїпсїреа
а фост къ шїтїреа лор — лїпсїрїле нежѣстїфїкате
се вор pedepcї.

XXI.

Дѣпѣ апелѣ, їстїтѣторѣлѣї днсѣшї ши прїн
монїторїї їнспектѣ пе сколарї деспре кѣрѣдїенїе :
Ачаеастъ їнспекціе се днпїнде ши асѣпра кѣрѣдїлор
ши каїерелор.

XXII.

Сколарїї вор ста дн классѣ къ капѣлѣ голѣ,
дар професорѣлѣї поате авѣорїса пе зпѣлѣ сѣ маї
тѣлѣдї сколарї сѣ стеа къ капѣлѣ аноперїтѣ, днсѣ
пѣтаї дн касѣ де воалѣ.

*) Зпа дїнтре посїїде днкїнатѣ къ окасївнеа соленеї ре-
пѣрѣрї пе сказнѣ а Прїнчїпѣлѣї дѣпѣ рѣстазрареа сѣлѣтѣдїї. P.

XXIII.

Инстититоръѣ естѣ овѣгатѣ а привереа асзира сколаріор атѣт дн тѣмъѣ класселор, кѣт шѣ дн тѣмъѣ де рекреадіе; нѣ ва перміте ка съ еастѣ маѣ тѣлді сколарі дн класѣ.

XXIV.

Се ва сілі а да елевіор съѣ днѣѣѣшаре кѣ-вѣнчіоастѣ шѣ опестѣ; шѣ ачааста кіар прѣн есет-пѣлѣ съѣ.

Ле ва рекоманда съ салѣте персоапеле респектавіле дн соціетате прѣн вѣрста шѣ рапѣл лор; дѣ ва поурі де орѣ-че кѣвѣнт зрѣчіос.

XXV.

Респѣтїріле се вор да сколаріор кѣнд пе-лѣгъ кѣна кондїтѣ вор знѣ шѣ прогрессѣ ла дн-вѣдѣтѣрї.

XXVI.

Респѣтїріле сѣнт :

- a) Medalie de onoare: Ачаастѣ medalie ва ава пе о парте артеле дѣрїї, шѣ пе чеаалатѣ пѣтѣрѣл класеѣ шѣ інскрїпціеа: Medalie de onoare. Ачаастѣ medalie се ва пѣрта де сколар дн кѣрс де 24 чаасѣрї, шѣ се ва да ла сѣжршїтѣл сѣпѣтѣнѣї, сколарѣлї каре ва фї фост eminent атѣт дн днвѣдѣтѣрї, кѣт шѣ дн кондїта са.
- b) Дарѣрї де кѣрдї ла сѣжршїтѣл фїекѣрѣа анѣ сколастик кѣ прїлеціл есамїнѣлї.

XXVII.

Сколарїї сѣнт сѣпѣшї ла педенсе пентрѣ пе-сілїндѣ дн стѣдїсрї, пентрѣ реа кондїтѣ шѣ пентрѣ лїпсїрї.

XXVIII.

Педенселе вор фї челе зрѣтѣоаре :

- a) Ногареа реа
- b) Мѣстрареа дн класеѣ.
- c) Шедереа дн нїчіоаре дн класеѣ днтрѣн лок деосевїт шѣ дн фаца челорлалді сколарї; ачаастѣ педенсѣ нѣ ва фї маѣ лѣгъ де кѣт де ла зн чаас пѣлѣ ла доѣ шѣ нѣ се ва дн-трѣвїнда де кѣт кѣнд маѣ тѣлте потѣрї реле шѣ тѣстрѣрї нѣ вор фї продѣс нїчі зн ефект.
- d) Арестѣл де ла зн чаас пѣлѣ ла трѣї.
- e) Дѣпѣртареа провїсорїе саѣ дефїнїтѣ: Ачаастѣ педенсѣ нѣ се ва пѣтеа аплїка де кѣт, дн капїталѣ, кѣ апровадіа Ефопїеї, дѣлѣ рапортѣл институторѣлї де класса сѣнерїоарѣ; шѣ дн жѣдеѣ кѣ апровадіеа комїтетѣлї де инспекціе, дѣнѣ рапортѣл ачелѣїа'шї институтор.

XXIX.

Дн матрїколе дн колоана де обсервації се ва днсетпа зіоа ретраѣереї знѣї сколар, шѣ пе кѣт се ва пѣтеа каселе ретраѣереї, — че педенсе а сѣферїт саѣ че рѣспѣтїрї а терїтат зн сколар дн кѣрѣл знѣї семестрѣ.

XXX.

Каталоаделе пе фїекаре лѣпѣ се вор адеверї маѣ днѣгїѣ де Комїтетѣл де инспекціе, шѣ апої се вор трїміте ла Ефопїе.

Тїтлѣл VI.

Deosevite dispocїїї.

XXXI.

Скоалеле вор фї днкісе дѣмїнїзіле шѣ жоїле, прекѣт шѣ сѣрѣтѣорїле зрѣтѣоаре :

1. Челе 12 сѣрѣтѣорї днперѣтештї.
2. Сѣ. Іоан Ботѣзѣторѣл, Сѣ. Георгїе, Сѣ. Константїн шѣ Елена, Сѣ. Іераршї Basile, Грїгорїе шѣ Іоан, Сѣ. Дїмїтрїе, Сѣ. Архангѣлї Mїхаїл шѣ Гаврїїл, Сѣ. Ніколае.
3. Ла паштереа Домнѣлї (Крѣчїзнѣл) трѣї зіле: адїкѣ ажѣнѣл, зіоа паштереї, шѣ а доа зі.
4. Ла днвїере (Паштеле): сѣпѣтѣнѣл патїмїлор шѣ сѣпѣтѣнѣл лѣмїнѣтѣ;
5. Де ла 1. Ізлїе пѣлѣ ла 15. Август.
6. Де ла зіоа анѣлї поѣ пѣлѣ ла сѣ. Іоан Ботѣзѣторѣл, інклѣсїв.

XXXII.

Дїспосїціле релатїве ла даторїле релїціоасе нѣ сѣнт аплїкавіле де кѣт ла копїї крештїнї де Рїтѣл orthodox.

XXXIII.

Ераршїеа дн скоалеле прїмаре ва фї дѣлѣ кї-пѣл зрѣтѣор :

1. Комїтетѣл де инспекціе, каре дн пѣтеле Ефопїеї привегїазѣ асзира скоалелор дн тот око-лѣл жѣдеѣлї, шѣ спецїал асзира скоалелор прїмаре пѣвлїче, комфорт кѣ арт. 131 дн рѣ-гѣламентѣл скоалелор.
2. Инститѣореле де класса а IV. -
3. Чел де класса а III.
4. Чел де класса I. шѣ II.

XXXIV.

Инститѣторѣлї де класса IV. саѣ ал класеѣ сѣнерїоаре днтрѣо скоалѣ прїмарѣ се днкрѣдїн-деазѣ инспекціеа скоалеї прїмаре, атѣт дн прї-вїнда стѣдїлор кѣт шѣ дн прївїнда економїеї, дар сѣнт аскѣлтареа комїтетѣлї де инспекціе, каре аре инспектареа сѣнерїорѣ.

